

# DZIENNIK

## PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW.

*W Lwowie Dnia 6go Grudnia 1792.*

N<sup>ro</sup>. 14.

Povera umanita! Povera umanita!!

**D**obrodnego wieczora zeszły się duchy w Polach Elizeyjskich nad brzegiem rzeki od naszych poetow aż do zachwycenia roskofznie opisanym, iedni z nich narzekali na bol głowy, drudzy na katar, inni na niestrawność żołądka — sam tylko Geniusz Germanii nad losem tego

kraiu nie bez przyczyny rzewnie ubolewał narzekając: Trzy lata dopiero iak Francuzi dzikiemi iakimiś zdaniemami zagorzeli, a iuż i w Niemczech inna postać rzeczy, iuż także i tutaj ta zaraza umysly kazić zaczyna. — Cnotliwi niegdyś Moguncyi obywatele iuż białą czołem przed Batwanem uroioney wolności i Rowności francuskiej. — Jeżeli prawda co Francuzi mówią, że sam Jowisz,

wisz, który dawniey różne na siebie przybierał postaci, Jakobinem został, i że *quatis* w domu i na obradach Bogow w czerwoney czapce zasiada, toć nie dziw, że mądrym odebrał rozum, żeby się na głupstwie nie poznali, lecz coż z tąd wynika? — Oto posłuchajcie proroctwa mego, które jeżeli się nie sprawdzi, wolno mi niewierzyć. — Wojna Jakobinow i przeciw Jakobinom podniesiona na tym się skończy. — Krol Francuski zostanie Krolewem w Niderlandach i w Xięstwie Lüttich. — Palatyn Rhenu dostanie Xięstwo Mogunckie. — Austrya weźmie za to Bawaryę. — Krol Pruski Xięstwo Jülich i Bergen. — Xiążę de Hessen-Kassel i Arcybiskup Salcburski zostaną Elektorami — a Francya? — będzie Rzeczpospolitą — Amen.

### Z POLSKI.

*Pewne wiadomości.*

Generalna Konfederacya  
czas do czynienia recessu od

zeszłego Seymu Rewolucyjnego tudzież do wykonania przyśiąg przez wojskowych, od którychby jeszcze wykonaną nie była, do dwóch miesięcy przedłużyła mocą uniwersału dnia 16go Listopada. Różni Malkontenci ziechawszy się w Lipsku, i tam przyśiągli na nową ligę, iedni do Francyi, drudzy do Anglii, inni nakoniec do Polki porozieźdzali się końcem pracowania około przywrocenia Konstytucyi 3. Maia. — Między innemi Panami, ktorzy z Posłem francuzkim do Paryża poiechali, znajduie się także Podkanclerzy koronny Xiądz Kołatay, z tey okazji rzeczono żartem: że temu Prałatowi bardziej się czapka Jakobinow, aniżeli biret kardynałski podobą — Marszałka zeszłego seymu Pana Małachowskiego, Pana Ignacego Potockiego, Xięcia Sapiechę, Pana Soltana, Niemczewicza, Weisenhofs i innych Panow Polskich z wielką wszędzie we Francyi przyimowano Atencyą, Konwencya nacyonalna powziąwizy wiadomość o ich zbli-

zbliż  
3000  
prze  
czas  
izło 3  
lono,  
no dz  
ryzka  
wicz  
newar

Z  
neral  
za ext  
baslad  
bulu c  
szawie  
stwo  
czain  
ty do  
skiey.  
Zubow  
przeci  
cych i  
kilka M  
był te  
— D  
Marsza  
dwie z  
fzenie  
czeństw  
ciwko  
Dnia 5  
kret n

zbliżeniu się ku Paryżowi, 3000 Narodowej Milicyi naprzeciw nim wystrzelała, podczas wjazdu do Paryża przebiegło 300 razy z dział wystrzelono, i we wszystkie uderzono dzwony, cała Armia Paryżka pod bronią stała, a wieczorem całe miasto iluminowane było.

Z Warszawy: J. P. Generala Kotuzow przeznaczony za extra-ordynaryjnego Ambassadorsa Rosyjskiego do Stambułu dotąd się jeszcze w Warszawie bawi, podobne poselstwo wzajemnie podług zwyczajów wysłane będzie od Porty do Imperatorowy Rosyjskiej. — General Rosyjski Zubow, który przy wojskach przeciwko Francyi walczących jako Woluntaryusz przez kilka Niedziel został, przybył temi czasami do Warszawy. — Do Sądów Iurydykcyi Marszałkowskiej pozwane są dwie znakomite osoby o wzruszenie spokoyności i bezpieczeństwa publicznego przeciwko wojskowym Rosyjskim. Dnia 21go Listopada stanął dekret na jednego z wskaza-

niem kary siedzenia więzy przez dwie Niedziele, i zapłacenia grzywien; w sprawie drugiego wypadł Dekret na inkwizycyę. — W Dzień Stey Katarzyny obchodzona była pamiątka Koronacyi Krola Jegomości z zwyczajną uroczystością, tegoż dnia i na zaiutrz grane były w teatrach wyborne sztuki w Polskim Włoskim i Niemieckim językach, po których liczne w Radziwiłłowskiemu pałacowi nastąpiły reduty. — Dnia 26go Listopada pod konwojem Kozaków znowu 20 beczek Rublow do J. P. Kochowskiego Generala en Chef Ross. przyprrowadzono. — Dnia 23go Listopada Konfederacya Generalna ratę Septembrową Krolowi Jegomości ze skarbu W. X. L. wyliczyć zaleciła.

*Kładziemy tutaj kopię listu kredencyjalnego od Konfederacyi Generalney O. N. danego Delegatom posłanym do Najjaśniejszey Imperatorowej Rosyjskiej.*

MADAME!

Od wielu wieków Narod Wolny, który w pośród rozmaitych

tych nieszczęść charakter swoy Republikantki zachowywał, nakoniec został ponizony. Duma wyróciła Rzeczpospolitą, przemoc a bardziej zwodnicza sztuka natchytrzey utworzona, tyle znalazła sposobow, że ją podbiła.

Wafza Imperatorska Mość raczyłaś podać rękę pogiębionemu Narodowi, który oszukano, a Rzeczpospolita z swoich podniosła się rozwalin. Naypierwszym iey sentymentem jest wdzięczność, którą chce okazać Wafzey Imperatorskiej Mości w obliczu świata całego.

Rzeczpospolita z dwóch Narodow złożona, którą unia i skonfederowanie koiarzy, wyznaczyła JMMHr. Branickiego W. Rzewuskiego Polnego Hetmanow Koronnych, Kosiakowskiego Hetmana Polnego Litewskiego, Potockiego Wdę Kijowickiego, Platera Kasztelana Trockiego, Granowskiego Sekretarza Kor. Xiążąt Radziwiłłę i Sapiehę, Hrabion Wielhorskiego, Miera, i Kosiakowskiego Konfiliarzow Konfederacyi Generalney iako Delegowanych, aby tłumaczami byli naszych sentymentow przed Wafzą Imperatorską Mością.

Chcieszże Wafza Imperatorska Mość dać im ucha przychylnego, chcey łaskawie przyjąć hołd wdzięczności Narodu wolnego, który odzyskawszy swobody przez

wspaniałą pomoc Wafzey Imperatorskiej Mości, tego iedynie pragnie, aby przez ustawy mądre swoy Rząd Republikański utwierdził, ciągle zachowując przyiaźń i pokoy z swemi sąsiadami, a osobliwie aby mogli ugruntować na zawsze alians z obfzernym tym Mocarstwem, które winno jest panowaniu Wafzey Imperatorskiej Mości szczęśliwość swoię i chwałę.

Prosiemy BOGA, aby Wafzey Imperatorskiej Mości drogie dni zachował tak potrzebne do uszczęśliwienia tylu Narodow, WASZEY IMPERATOSKIEY Mości  
Nayniżsi studzy!

*Stanisław Szczęsny POTOCKI* Marsz. Konf. Gener. Koronney.

*Alexander Xze SAPIEHA* Kancl. W. i Marsz. Gen. Konf. W X. Lit.

W Brześciu Lit. dnia 20go Października 1792. Roku.

J. P. Ankwicz, który był przez Seym zesłany posłem do Danii wysłany, przez Hamburg, Berlin do Warszawy powraca, wyjeżdżając z Kopenhagi oddał Ministrowi Bernstorf Notę, w ktorey oświadcza, iż lubo go Interefla własney oyczynny w  
Kra-

Kraiu  
chara  
la Je  
litye  
nie fl

C  
szczę  
Tarno  
dnia  
gorze  
czyć

P  
xelli  
cuska  
Dumon  
stryac  
kilku  
kach  
pod l  
Ciesz  
ra mi  
ries p  
i potr  
fana b  
sko A  
nierow  
czayn  
razy

Kraiu stanąć obowiązują, charakteru iednak posła Krola Jegomości i Rzeczypospolitey Polskiey dotąd ieszcze nie składa,

### Z AUSTRYI.

#### *Pewne wiadomości.*

Cesarz Jegomość dla nieszczęśliwych mieszkańców Tarnowa w Galicyi, którzy dnia 15go Września r. b. pogorzeli, 200 Dukatow wyliczyć rozkazał.

Podług wiadomości z *Bruxelli* nadeszłych Armia francuska pod komendą Generała *Dumourier* do Niderlandu Austryackiego wtargnęła, a po kilku pomniejszych potyczkach dnia 6go Listo. Armią pod komendą Xięcia Sasko-Cieszyńskiego zostająca, która między *Gamaſpe* i *Frame-ries* przed *Mons* obozowała, i potroynemi okopami opasana była, Atakowała. Wojsko Austryackie co do liczby nierownie słabsze nadzwyczajnie się broniło, i kilka razy nieprzyjaciół odparło,

z początku wielką liczbę francuzow trupem położyło, na koniec iednak przemocy ustąpić i swoje stanowisko opuścić musiało. Cała Armia cofnęła się zatym w najlepszym porządku aż na pagorki za *Mons*, gdzie się w oczach nieprzyjaciół znowu uszykowała. Francuzi posłali do Miasta, żeby się poddało, co też zaraz nazajutrz po wymaszerowaniu z tamtąd wojska Austryackiego nastąpiło. Dnia 8go Listopada wszedł także General Francuski *Bourdanaye* do *Tournay*, inne zaś dywizye wojska nieprzyjacielskiego Miasta *Ypern*, *Cortryk* i *Menin* w *Flandryi* opanowały. General *Dumourier* posunął się przez *Atb* ku *Bruxelli*, a osobne korpus pod Generalem *Fios* przez *Giwet* nad rzeką *Maas* do Xięstwa *Lüttich* pomaszerowało. Z tych więc powodow Arcyksiężna *Krystyna* Gubernatorka Niderlandu Austryackiego dnia 7go z *Bruxelli* do *Mastrychtu* w Kray Rzeczypospolitey *Hollenderskiey*, Arcyksiężę *Karol* zaś do *Namur* wyjechał, a Generalne Gubernium do

*Ru-*

Rüremont w Geldryi przeniesiono.

Po Batalii przy *Monscaffeneo* się wojsko Austryackie do *Lowanium*, więc dla złączenia całej Armii Miasto *Bruxellę* francuzom zostawić musiano, do ktorego dnia 13go Listopada wieczorem przednia straż w 1000 ludzi a nazajutrz sam General *Dumourier* z licznym korpusem wciągnął. — Armia francuska w *Niderlandach* do 100. tysięcy wojska wynosi.

Stany wszystkich Austryackich dziedzicznych Kraiow Cesarzowi Jegomości 40000 Rekrutów stawić przyrzekły, wybieranie tych rekrutów zaraz się na początku Listopada zaczęło. — Węgry zaś uprzedzając życzenia Cesarza Jegomości 12000 wojska i 3000 koni obmyślić, a gdyby tego potrzeba wyciągała, tę liczbę w troynasob powiększyć deklarowały.

#### Z RZESZY NIEMIECKIEY.

Berlińska Gazeta donosi: że Krol Jegomość Pruski

Xiążęcia *Ludwika de Wirtemberg*, orderem czarnego Orła, Xiącia *de Baden* Pułkownika, i Generalamajora *de Kleist* orderem czerwonego Orła, a każdego komendanta konnego regimentu lub piechoty tudzież Majora *de Tbadden* i Majora *de Guionneau* orderem zasług udarował. — Lubo się francuski General *Custine* chlubi, że Prusacy w potyczce przy *Limburg* 100 zabitych a 50 jeńców utracili, pewnieysze iednak wiadomości z tamtych stron głoszą, że tylko 40 prussakow padło, a 60 plezerowanych było, gdy iednak wiadomość o nadchodzącym sukursie z *Koblentz* doszła, zaraz Francuzi, z *Limburg* wyciągnęli.

Z *Koblentz* dnia 14go Listopada. Powszecznie tutaj wiadomo, i wojsku nawet już obwieszczono, że Xiąże Brunświeckie wyjeżdżając w krotce do swego Xiąstwa, generalną komendę nad wojskiem Pruskim składa, którą General *Kalkreuth* obeymie, kiedy zaś Krol Jegomość Pruski do *Berlina* z tą ruszy,

fzy,  
nie m

Z  
stopad  
domos  
w Ra  
Expe  
Triplu  
ska wy

W  
przed  
cia E  
ści po  
paczta  
bywai  
herb  
tey fr  
fą w b  
przeci  
row  
row t  
obywa  
kli. —  
rown  
szło z  
składa  
bliczni  
nigdy  
cyi n  
Gener  
nie z  
żołnier

fzy, nic pewnego twierdzić nie można.

Z Erlangen dnia 23go Listopada: Właśnie teraz wiadomość nadeszła, że Seym w Ratysbonie na przyszłą Expedycyą przeciw Francyi *Triplum* to jest 120000 wojska wystawić uchwalił.

W Moguncyi Francuzi przed samym zamkiem Xięcia Elektora drzewo wolności postawili. Na pojazdach pocztarskich z tamtąd przybywających jest odmalowany herb nowey Rzeczypospolitey francuskiej, a postylioni są w barwę narodową ubrani; przeciwnie zaś wielu oficerów noszą zamiast mundurów suknie cywilne, iakie obywatele Alzacyi nosić zwykli. — Klub za wolnością i równością obstawiających przeszło z 600 osob się już teraz składa, a Generał *Custine* publicznie na nim przyśiągł, że nigdy nikomu Miasta Moguncyi nie odstąpi. — Tenże Generał wydał obwieszczenie zapraszając wszystkich żołnierzy zagranicznych Mo-

carstw do służby wojskowej pod znakiem wolności, w tym obwieszczeniu przyrzeka każdemu po 15 Kraycarow na dzień, iedzenie, i trunek, obchodzenie się z niemi po ludzku, i aż do śmierci po 45 Ryńskich pensyi na rok.

### Z HOLLANDYI.

*Pewne wiadomości.*

Z Amsterdamu dnia 8go Listopada: Gdy sąsiedzkie kraje między boiaznią i trwogą różnych nieszczęśliwości wojny doznawają, Generalne Stany Hollandyi około ulepszenia losu powszechnego w pokoju pracują. Niedawno mi czasy za mądrą i przezorną poradą Xięcia Stathudera iako Generalnego Admirala korpus Artyleryi morskiej o 840 ludzi powiększyć uchwałyły, żeby Rzeczypospolitey na biegłych i doświadczonych nie schodziło pufkarzach.

### Z FRANCYI.

*Pewne wiadomości.*

Wielka liczba Woluntaryuszow z różnych Departamentow do Paryża przybywa-

waiących nie małą jest okazyją częstych teraz w Paryżu rozruchów; pospolstwo bowiem rozumiejąc, że ich na poskromienie jego zuchwałstwa spowodowano, nie bardzo im sprzyja, a ci też znowu krzywym na pospolstwo patrzą okiem. — Dnia 3go Listopada chodziła liczna zgraja związkowych braci po ulicach, krzyżąc, hałasując, odgrażając buntownikom śmiercią, w szczególności zaś głowy *Marata*, *Robertspiere*, i *Dantona* żądała. Nazajutrz posłali ci bracia związkowi deputacyą do Narodowej konwencyi z oświadczeniem usług swoich dla Miasta Paryża, lecz że właśnie tegoż samego czasu także deputacya różnych wydziałów Paryskich nadeszła, żaląc się na zbytętnie ściąganie woyska do Miasta, zaczęły Konwencya Kommissyi dozoru relacyą o stanie Paryża zdać zlecila. — Dnia 5go Listopada czytał *Robertspiere* swoje usprawiedliwienie, tak obszernie i dotadnie ułożone, że znaczniejszej części Zgromadzenia do serca przypadło,

bo, gdy potym kilku mowców przeciw niemu o głos prosiło, nie dozwolono im mówić, ale raczey do roztrząsania innych ważniejszych Interesów przystąpiono. — General *Custine* doniósł Konwencyi, że wszelkimi sposobami nowe prawidła francuskie w *Mcguncyi* rozkrzewia, i że w tamtych okolicach znaczną liczbę umysłów na stronę tychże prawideł pozyskał.

Na Sessyi dnia 6go Listopada czytał Pan *Valaze* obszerny raport względem papierów i pism tyczących się nieszczęśliwego Krola francuskiego, a lubo Konwencya ten raport dość miałkim bydz osądziła, przecie go do druku podać postanowiła. — General *Kellerman* oskarżony od Generala *Custine* pisał z *Metz* do Narodowej Konwencyi, usprawiedliwiając się przeciw temu obwinieniu, konczy na tym: że się spodziwa, że Konwencya to oskarżenie w paroxyzmie pijanstwa lub szaleństwa napisane bydz uzna, list jego do Kommissyi woyskowej i dozoru odesła-

no



głosow za słuszne lub nie sprawiedliwe uznane będzie 7mo Wszystkie Akta Ludwikowi XVI. *in copia* komunikowane będą. 8vo Na żądanie iego 12 Kommissarzow same nawet oryginały do więzienia zaniosą, a pokazawszy ie Ludwikowi, nie wypuszczając ich iednak z rąk, znowu w Archivum złożą. 9no Konwencya dzień wyznaczy, ktorego Ludwik XVI. przed sąd stanąć powinien. 10mo Wolno ma bydź Ludwikowi usprawiedliwienie swoje własną ręką pisać, lub też swoimi podpisem stwierdzone podać. 11mo Po upłynieniu ustanowionych dylacyi Narodowa Konwencya wyrok swoy oznaymi. — Pan *Santerre* Generalny Komendant Paryża doniosł Narodowej Konwencyi, iż się teraz miasto i Obywatele w zupełney znajdują spokojności. — Na końcu Sessyi uwiadomiła Kommissya Skarbowa Narod. Konwencyą o różnych kontraktach, ktore Kommissarz do zachodniej Armii wysłany Pan *Vincent* na różne liferunki z uszczerbkim skarbu po-

czynił, Konwencya te kontrakty skasowała, i rzeczonemu Kommissarzowi przed kratkami stawić się nakazała; że zaś te kontrakty za wiadomością Generała *Montesquieu* zawarte były, zaczęto znowu przeciw niemu potężnie mrużyć, obwiniając go przytym, że mając z *Genewą* porozumienie, z uszczerbkiem sławy Rzeczypospolitey francuskiej ugodę z Genewą zrobił, zacych zlecono Kommissyi Woyskowej i dozoru, żeby postęпки iego przed Konwencyą wyszczegolniły.

General *Dumourier* w Raporcie swoim względem Batalii przy *Mons* do Narodowej Konwencyi przyślanym najbardziej męstwo i odwagę najstarszego syna Xiążęcia niegdyś *de Orleans* a teraz nieytzego Pana *Egalite* zachwala, ten zaś na wzajem swemu Generalowi podchlebne daie zaświadczenie, że wżędzie woysko osobiście dowodził, i iak Lew przed hufcami walczył. — Przeciw przeszłemu Ministrowi Departamentu Morskiego Panu

la

*la Coste*, tudzież przeciw Generalowi *Montesquiou* Dekret oskarżający wydać postanowiono. — Narodowa Konwencya na przelożenie Ministra Interessow wewnętrznych wszystkie dobra w Brabancyi leżące przedtym duchowieństwu francuskiemu należące, ktore był s. p. Cesarz Leopold konfiskować kazał, za dobra Narodu francuskiego uznała. — Gdy na Sessyi dnia 13go Listopada znowu materyą względem sądu na Krola przedsięwzięto, radził Pan *Petion*, żeby Konwencya Dekretu, czyli Ludwik XVI. sądzony bydź ma, lub nie, skwapliwie nie ferowała. Wielu potym obstawiało za nietykalnością Krola przez Konstytucyą warowaną, a Pan *Morisson* wcale twierdził, że Krol sądzony bydź nie może, ponieważ o tym prawo żadney wzmianki nie czyni; Przeciwnego zaś byli zdania Pan *Juste* i Pan *Robert*, dowodząc: że Ludwik tak iak inny nieprzyjaciel Narodu karany bydź powinien. Nakoniec Pan *Fauchet* zdanie swoje oświadczył, że

Krola na większe udęczenie przy zyciu zachować potrzeba, żeby żyjąc w pośród wolnego Narodu, każdy, kto na niego zpoyrzy, mógł powiedzieć „oto człowiek, który był Krolem.“

### Z WŁOCH.

*Pewne wiadomości.*

W krotce po weyściu francuzow do Sabaudyi ustanowiono w stołecznym Mieście *Chambery* kluby nakształt Paryzkich, i zjazd Narodowy nakształt Konwencyi francuskiej, ten tedy zjazd czyli konwencya dnia 20go Października dekretowała, że Krol Sardynski od panowania nad Sabaudya na zawsze odpada, że dobra Duchowych są dobrami narodu, a zatym sprzedane bydź mają, i że tym samym sposobem z dobrami emigrantow postąpiono będzie, jeżeli w wyznaczonym czasie do kraiu nie powroczą.

### UWIADOMIENIA.

Pan *Ballerini* Architekt kazał Abrys owego Katafalku, który kosztem Stanow i Szlachty w Galicyi Nawiąs-

nieyszemu Cesarzowi Leopoldowi II. w Kościele poiezuickim w Lwowie wystawiony był, dla mających upodobanie w kunsztownych sztukach na miedzi sztychować.

Zawiera ten piękny koperfztych 21 cal szerokości, a 22 cale długości, i będzie na końcu Lutego 1793 roku dokończony. Życzący tedy sobie pierwsze mieć exemplarze, mogą się w Lwowie u Pana Pillera i Pana Pfaffa Księgarzow, a w Warszawie u Pana Fryderyka Pfaffa Księgarza za siedm złotych Polsk. prawdziwie mierną cenę prenumerować.

I. Cef. Kro. Sąd Kraiowy Stanisławowski wiadomo czyni: iż dnia 19go Grudnia r. b. dobra w Cyrkule Zaleszczyckim położone Piława zwane do Masy Krydalney J. W. Jana Potockiego należące na 4554. Zło. Pol. Gro. 22. otaxowane przez umyślną na to wyznaczoną Kommissyą za gotowe lub w przeciągu 14 dni po licytacji złożone byż mające pieniądze przedane będą.

II. Do Tegoż sądu Pan Mikołaj Wartanowicz obywatel Lwowski J. W. Wincentego Potockiego o zapłacenie summy 20000 Zło. Pol. pozwał, termin jest na Dzień 31szy Stycznia

1793. roku a w przypadku niestawienia się strony zapozwaney Pan Bienkowski Adwokat iey zastępcą wyznaczony.

III. Tenże Sąd wszystkim wiadomym i niewiadomym wielko- i małoletnym sukcesorom niegdyś Urodzonego Jakoba Sokolnickiego zaleca, żeby się aż do dnia 31go Stycznia 1793. roku przez wyznaczonego dla nich zastępcę Pana Dunaiewskiego oświadczył, czyli sukcesyą po rzeczonym Jakobie Sokolnickim pozostałą *cum* albo *sine beneficio legis & Inventarii* obiać chcą, lub nie.

IV. Do Sądu Kraiowego Tarnowskiego przypozywiają się na dzień 31. Stycznia 1793. roku ci wszyscy, którzyby do majątku Pana Stanis. Tolsteckiego po jego śmierci pozostałego jaką pretenzyą mieli.

V. Sąd Kraiowy Lwowski przypozywa wszystkich, którzy do substancyi pa Franciszku Wieniawskim pozostałej jaką pretenzyą mają, Kraiowi w przeciągu 3 a zagraniczni w przeciągu 6 mieścięcy wzgłośić się powinni.

Expedycya Dziennika Patriotycznych Politykow przypomina ponowienie prenumeraty na terazniejszy Kwartał od 1go Grudnia do ostatniego Lutego 1793.

